

Annonsera för betet med lockblänken

Det är viktigt att trollingfiskarens beten kan upptäckas av fisken på långt håll oavsett om de presenteras nära ytan eller i djupets mörker. Lockblänken har blivit ett mycket effektivt hjälpmedel för att väcka fiskens uppmärksamhet.

Av Jan Olsson

- Kulhamrad, blank dodger i 1:ans eller 2:ans storlek med "Den Stive" bakom är vad som gett fisk i dag. Detta besked kom ofta i vintras och våras från Jan Ljunggren, hamnvård och fångstregistrerare i Simrishamn.

- En färgglad 0:ans flasher bakom Kuusamoparavan och ett lätt skeddrag bakom lockblänket knäckte vår första Nynäshamnslax i år, hördes på försommaren från mästerfiskarna i "Team Troller". Samma tongångar kom även från olika båtlag under "Trollingträff Åland".

- Dodger attraherar laxfiskar på alla vattendjup, sa Al Laaksonen en

bläckfisk längst ned. Snett bakom (ca 2 m) och ungefär lika långt upp i vattnet drog lätta Finnweaver-skedar fram. Allt på kort linlängd, 3 - 7 meter, från djupriggwirens linutlösare.

Sidledsfisket täckte han upp via tre spön på 10 - 11 fot på babords- resp styrbordssidan. De fiskades med olika längd; 33 m, 50 m och 67 m och på olika djup via olika sänkestyngder, som hängdes i Jettisons droppsänkesutlösare.

Ska synas och höras

Grundtanken med lockblänken är att de visuellt och med ljud ska locka fisken till båten, och att den där ska attackera betena. Kombinationen lockblänke och bete ska ge intryck av såväl betes- som rovfisk samt väcka nyfikenhet och avundsjuka.

Lockblänken växlar i färg, form, ytfinish, storlek och vikt. Följaktligen agerar de olika i vattnet. Ett gammalt och vanligt lockblänke i nordiska vatten, särskilt i samband med släpfiske efter röding, är blänkelängan eller långe-draget. Det består vanligen av 1-2 meter mono- eller wiretafs, försett med 4-6 spinnarskedar och en styrfena. Vid trolling efter lax och öring dominerar dock numera stora sväng- och snurrlockblänken, typ dodger och flasher. Materialet är plåt eller glasfiber. Det finns lockblänken med holografiska bilder av fiskfjäll eller stim av betesfisk.

Dodgern eller svängblänket är rektangulärt med avrundade, lätt

svängda ändrar, som skapar blänkets sidledsrörelser, vilka i sin tur påverkar det eftersläpande betets gång. Svängblänket ska enbart röra sig från sida till sida, alltså inte snurra. Dodgers finns i storlek 000 (14 cm x 4,5 cm) till storlek 3 (35 cm x 9 cm). Beroende på storlek och design rör det sig bäst när farten ligger mellan 1,5 och 2 knop. Större svängblänken tål högre fart än de mindre. Dodgern kan göras mer fartförlåtande genom att ett mindre blyränne kopplas till dess ring eller lekande.

Flashern, snurrblänket, är smalare i formen än dodgern. Det minsta jag känner till är i storlek 18 x 3 cm, det största 45 x 8 cm. Snurrblänket ska rotera 360 grader vid rätt fart, som oftast ligger mellan 2 och 3 knop. Flasherns huvuduppgift är att väcka uppmärksamhet, inte att styra betets gång.

Presenteras på många vis

Lockblänket placeras mellan lina och bete och förs till önskat djup via sänke, djupparavan eller djuprigg. Det kan även sättas på kort lina, utan bete, bakom djupriggslodet med betet strax bakom och snett ovan. Tänk på att med ett lockblänke på linan blir draget i linutlösaren kraftigare än med enbart ett bete. Sätt därför linan i utlösaren med ett hårdare nyp. Djupriggslod med styrfena kan, genom att dessa målas eller tejpas, även fungera som lockblänken.

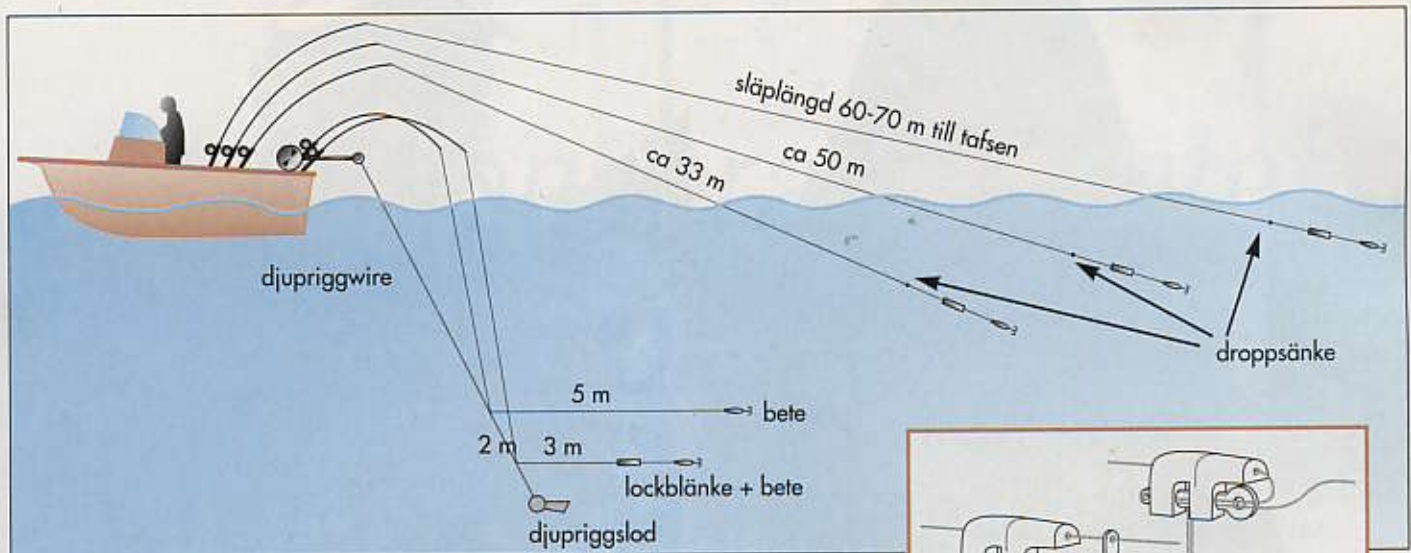
Det är viktigt att man inte planlöst släpfiskar olika lockblänkskombinationer. Ett effektivt släpsystem kan byggas upp genom att linlängderna justeras i förhållande till varann utan risk för trassel när båten svänger och betena ökar eller mins-

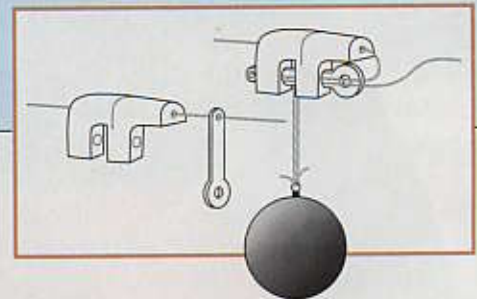
Dodger och flashers från minsta till största storlek i olika färgkombinationer. Notera den holografiska bilden av ett sillstim i dodgern längst till höger i nedre raden.

av USA:s mest berömda charterbåtskaptener när jag häromåret fiskade från hans båt "Finlander" i Michigansjön. Och Al bevisade sitt påstående direkt genom att på olika vattennivåer lura kungslax, steelhead, coho och kanadaröding

Laaksonen tacklade med dodgers och bläckfisk på åtta spön. På djupriggarna svängde dodgers och

Laksonengruppering för att täcka olika djup med lockblänken. Detaljbilden visar hur man rigga ett droppsänke, som tappas vid hugg.

kar farten på endera sidan. Genom att använda fartförlåtande beten bakom lockblänken eliminerar man risken att vissa beten periodvis fiskar dött. Meningen är att fisken ska attraheras av ett bete som har en för fisken tilltalande, rörelse, storlek och färg.

Under senare år har det även i Norden blivit populärt att "Laaksonengrupper" lockblänken, såväl i

Dodger och bläckfisk är en klassisk kombination på djupet.

sid- som djupled för att de skall uppmärksammas bättre. Stackar man två lockblänkestapel på samma djupriggswire, bör det vara 6 - 9 meter i höjdlid mellan uppsättningarna. Den nedersta - närmaste sänket - fiskas ofta med kort släplina, ca 2 meter, bakom linutlösaren. Den övre brukar släpas 8-9 meter bakom.

Grupperar man från ytparavanlina, bör det i sidled vara 5-10 meter mellan släptågen. Dessa kan sedan placeras på samma eller olika distans från ytparavanlinan. Lockblänkenas djupgående varierar genom olika sänkyngder, t ex Kuusamoparavaner. Många förstärker det på

bred front framdragande stimmet av lockblänken genom att under detta placera en djupparavan, typ Slide-Diver, med eller utan lockblänke.

När man fiskar med lockblänken på blybelastad lång lina från båten, placeras vanligen sänket en bit upp på linan. Endera kan man via ett gummiband kort och gott hänga ett droppsänke önskat antal meter upp på linan. Det rycks sedan av när det kommer inom räckhåll för någon ombord. Alternativet är en Jettison linutlösare. Den monterar direkt på fiskelinan oftast 10-15 m ovan lockblänket och betet. Sänket hängs via en kort linstump eller gummiband upp på en linutlösarplugg och fallar av när fisken huggar. Undvik sänken av bly för denna användning.

Tafslängden mellan blänke och bete varierar beroende på storlek och tyngdrelationer dem emellan. Tumregeln är att tafsen inte ska vara kortare än 1,5 gånger blänkets längd. Med kort tafs (30 - 60 cm) får ett fjäderlätt bete, typ plastbläckfisk, snabba rörelser. Ytterst sällan överstiger tafslängden 180 centimeter. På populära släpbeten som Apex, Point Defiance eller "Den Stive" varierar längden oftast mellan 60 cm och 150 cm. På lockblänksförpackningen brukar anges lämplig tafslängd beroende på om man fiskar med bläckfisk, tubflu-

gor, lätta skeddrag eller naturagn.

Grovleken på tafsen brukar sällan understiga 0,40 mm. Vanlig dimension är 0,50 - 0,60 mm. I USA placerar en del fiskare en "ryckdämpare" (Rubber shubber) överst på tafsen när de fiskar lockblänken på blybelastad lina.

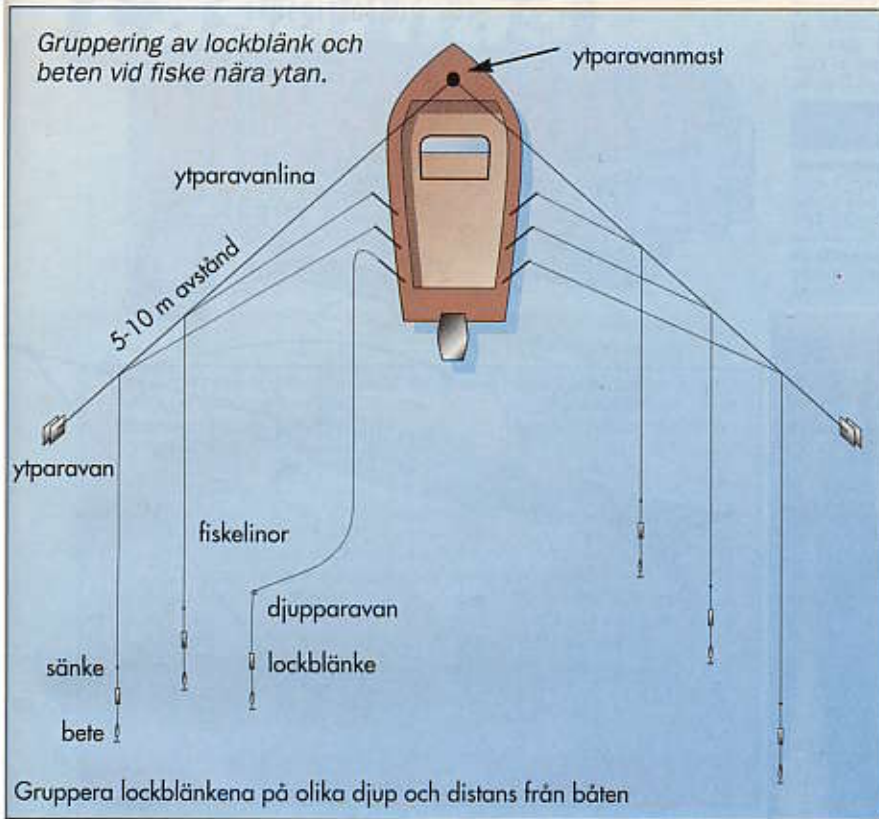
Varning! En del lockblänken har lekande med "korkskruvshake" till vilken man ska koppla tafsen. Byt ut den mot ett kullagerlekande med hake av hög kvalitet. Detta förbättrar lockblänkets rörelser och förhindrar tafsbrott. Jag har råkat ut för att grann lax plockat åt sig betet på djupet och därefter rusat mot ytan för att där gå högt till väders. Vad som då ägt rum är att laxen hoppat åt ett håll och dodgern flugit iväg åt annat håll. Troligen har tafsen snott sig kring korkskruvslekandet och brustit när laxen hoppat.

Riggingstips

Ett beprövat trick i trolingfisket efter djupjagande röding i klara vatten är att låta sänklodet hamra botten. Det river upp bottenkonsistens med diverse matnyttigt innehåll. En lockblänksuppsättning bakom det bottenstudsande sänket kan göra fiskedagen mycket minnesvärd. Så skedde för mig under kanadarödingfiske i USA. Flera fiskar i 5-11 kilos klassen fajtades till relingen där de åter fick friheten.

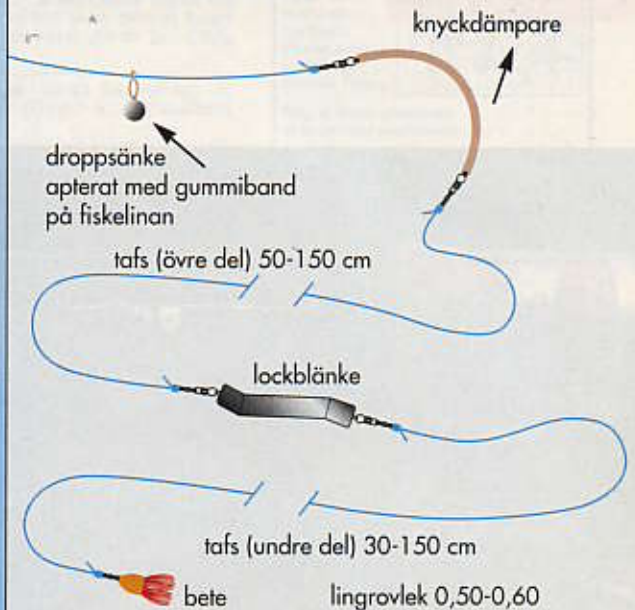
Per Stjernlöf, välkänd sportfiska-

Gruppering av lockblänke och beten vid fiske nära ytan.

Gruppera lockblänkena på olika djup och distans från båten

Så tacklar ofta jänkarna för trolig med droppsänke.

re och områdesutvecklare i Värmland, har stor erfarenhet av insjötrolling. Per berättar att han gärna använder kombinationen dodger och vobbler när han trollar efter gös i grunda, humusfärga-

Flasher och "Den Stive" är troligtvis den kombinationen som förfört de flesta Simrislaxarna den senaste säsongen.

de sjöar. Främst är det under sommaren som lockblänksfisket betalats sig och givit Per granna, mässings-tonade gösar i viktclass 3-4 kg.

- I sjöar med djup på 4-5 meter, brukar jag placera uppsättningen lockblänken via djuprigg på tre meters djup och tre meter bakom båten, säger Per. Jag använder små blanka dodgers och placerar vobblerna 1,5 meter bakom blänket. Jag föredrar ledade vobbler, 9 - 12 cm långa och gärna i gulgrön färgsättning.

Världsrekordhållare Pelle Karlsson med fyra laxar mellan 20 kg och 25 kg på sitt samvete fiskar gärna i Hanöbukten med Simrishamn som utgångshamn. Där är fisket i hög

grad under vintern ett lockblänksfiske.

- Ska betet presenteras från ytan och 30 meter ned kör jag helst med dodger, säger Pelle. Dodgern sätter jag oftast en spöklängd bakom en djupparavan, typ Dipsy Diver. Ju högre upp i vattnet dodgern ska sättas desto mindre storlek väljer jag. I ytan handlar det om 00:or. På djupet vill jag ha mer fart på grejorna och då föredrar jag flashers fiskade via djupriggen.

- Det är angeläget att man lär sig hur spöttoppens gång ska vara under olika belastningar med lockblänken, fortsätter Pelle. Då vet man också om annat än fisk fastnat på betet. Mitt idealläge är när spöttoppen vaggar rytmiskt. Darrar toppen är farten för hög, slutar Pelle.

En fisk krokad på lockblänstackle brukar ofta bränna sitt krut via upprejade rusningar. Flera av storrusarna i Hanöbukten som tömt 7000-rullar har varit lockblänkslaxar. Orsaken tros vara att fisken hetas av lockblänket, som förföljer och då och då berör dess kropp.

Norden kan utan prut skryta med att ha världens bästa trollevatten när det gäller atlantlax. Åtskilliga av årets enormt storvuxna laxar i

Östersjön är förförda av lockblänken. Här två lysande exempel från i våras.

- Idag trodde jag inte vägen skulle räcka till, sa Jan Ljunggren, Simrishamnsvärd till mig den 14 maj i år. Den klarade sig med ett hekto tillgodo. Superlaxen som skånekillarna Thomas Nordh och Hans-Åke Bjerstedt kom släpande på vägde nämligen hela 24,9 kg. Till vägning hade de en bjässe till. Den vägde 19,8 kg. Deras tredje lax vägde 10,6 kg.

Hans-Åke berättar för Sportfiske att de lurade alla tre laxarna på 28 meters djup via djuprigg mellan fiskeplatserna Ruski och 77:an. Betet var ett grönt Apex, som släpade en meter bakom en 00-dodger som i sin tur hade ett avstånd till linutlösaren på 1,5 meter. Tomas Nordh fajtade den stora i 40 min. Rusningarna gjorde att spolen under en längre tid var tömd på 250 m lina. Hans-Åkes 19,8 kg lax svarade för två långrusningar i samma klass. Den tog 70 minuter att tämja.

Jag gissar att vad vi nu upplever bara är början och att vi snart kommer att se lockblänksfisket bedrivas även i våra inlandsvatten - med än fler stora fiskar som resultat.